

ViiSKB

Medlemstidning
för Stockholms
Kooperativa
Bostadsförening
Våren 2021

Neja
Lagumdzija

Philip
Junaeus

Sofia
Lindelöf

Tre unga arkitekter om

FRAMTIDENS STOCKHOLM

*Mer grönska / Smartare lägenheter /
Överraskande mötesplatser*

Delnings- boom

Ser vi slutet
på prylsamhället?

Digitala detaljer

Så skapas 3D-bilderna
av SKB:s kommande
lägenheter

Älskade tvättstuga?

Från klapprä
till luddgräl

Öppna din dörr

för en toppenbra
hemförsäkring!

Högst betyg i
Konsumenternas
jämförelse

För dig som hyr din lägenhet genom SKB ingår en trygg hemförsäkring i Folksam. Det är en basförsäkring som du enkelt kan uppgradera i omfattning. Väljer du Hemförsäkring Stor, får du hemförsäkringen med bäst betyg på konsumenternas.se. Välkommen!

Även du som står i SKB:s bostadskö kan teckna en hemförsäkring hos oss.

Ring 0771-950 950 så berättar vi mer
eller besök [folksam.se/skb](https://www.folksam.se/skb)

Folksam
För allt du bryr dig om

Vii SKB

Medlemstidning för Stockholms
Kooperativa Bostadsförening

OM OSS

SKB är en kooperativ hyresrättsförening med 91 000 medlemmar. Med över 8 100 lägenheter i huvudstaden och fem närliggande kommuner är SKB den största privata hyresrättsaktören i Stockholm. Föreningen bygger och förvaltar bostäder som hyrs ut till medlemmarna i form av kooperativa hyresrätter. SKB är i sin storlek och upplåtelseform, en unik verksamhet som skapar variation på bostadsmarknaden. Lägenheterna, uppförda från 1917 till idag, förmedlas efter turordningsprincip och föreningen är öppen för alla. Den verkställande organisationen har 140 medarbetare och drivs på företagsmässiga villkor som en ekonomisk förening. För mer information besök vår webbplats.

Postadress

SKB, Box 850, 161 24 Bromma

Besöksadress

Drottningholmsvägen 320

Telefon 08-704 60 00

E-post skb@skb.org

Webbplats skb.org

Följ oss gärna på Instagram och LinkedIn

Ansvarig utgivare

Eva Nordström, vd

Redaktionsråd SKB

Katarina Lindvall,
chefredaktör

Yvonne Edenmark Lilliedahl,
kommunikationschef

Henrik Betné,

digital kommunikator

Ann-Marie Bertilsdotter, förenings- och medlemsutvecklare

Vi i SKB produceras av SKB i samarbete med NORR Agency

Redaktörer Gabriel Arthur,

Anders Falkirk

Form Karin Nyman

Omslagsfoto Karl Nordlund,

Daniel Nilsson

Repro Lena Hoxter

Tryck Stibo Complete

Trycksak
5041 0004

MIX
Papper från
ansvarfulla källor
FSC® C012075

26

12

Foto: Hygglo

11

I detta nummer

07 Aktuellt

Aktivt på gårdarna, jakt på vatten, gröna tankar i Röda bergen, odlings-trender och lite till.

11 Digitala detaljer

Med hjälp av så kallad 3D-rendering kan man gå på lägenhetsvisning - i datorn eller mobilen.

12 Delningsboom

Delningsekonomin har tagit fart. Prylar och tjänster ska delas. Och nu testas även multinationella företag den nya marknaden.

14 Tre unga arkitekter om framtidens stad

Kollektiva lägenheter med lika stora sovrum. Bilfria gator och blomstrande kajer. Och ett smart sätt att skapa platser för oväntade möten. Det är förslag som Sofia Lindelöf, Nejra Lagumdžija och Philip Junaeus har för ett framtida Stockholm.

22 SKB bygger

364 lägenheter är just nu under produktion i Uppsala, Hagastaden och Nockeby. Det är rekord.

24 Sköna Skräönan

Nu startar uthyrningen i kvarteret Skräönan i Bromma! Läs mer om lägenheterna, området och hur du anmäler intresse här.

26 Tvättstugan förr och nu

År 1917 fanns en enkel tvättstuga i SKB:s kvarter Motorn. Sedan dess har det hänt en hel del ...

28 Hej medlem!

Här hittar du aktuell information om föreningen och medlemskapet samlad. Läs om stämmor, trygghet och trivsel i kvarteren, årets motioner och hur medlemmarna vill och kan engagera sig. Och lär känna föreningskoordinator Erika B Wikström.

Ätbara blommor
– en av årets
odlingstrender.

10

Illustration: Tengbom

På omslaget

Visionsbild från Skärholmsdalen. Här ska SKB bygga cirka 200 lägenheter i tre kvarter. Planerad byggstart 2023.

Foto: Christoffer Dracke

»Tack för tålamodet«

PS!

Läs om tvättstugans historia på sid 26-27 ! Visste ni att redan i SKB:s kvarter Motorn, som stod klart 1917, fanns en enkel tvättstuga i källaren?

För ganska precis ett år sedan satt jag i krisledningsmöte efter krisledningsmöte. Det hade utbrutit en pandemi och stora delar av SKB:s verksamhet behövde ställas om. Och allt över en natt. Då trodde vi nog alla att detta skulle vara relativt snabbt övergående och att vi inom en snar framtid skulle kunna återgå till det liv vi var vana vid.

Men vi hade fel, som stora delar av vårt samhälle. Nu har det gått ett år och vi lever fortfarande mitt i pandemin.

SKB fungerar mycket väl trots detta och verksamheten pågår utan avbrott, det känns bra. Vi bygger, sköter om våra fastigheter, bildvisar lägenheter och signerar nya hyreskontrakt. Lösningen är ibland digital, ibland bara organiserad utifrån att vi ska hålla socialt avstånd.

Problem har självfallet uppstått, men alla har visat stor förståelse och stort tålamod. Tack för det!

FRAMTIDEN DÅ? Man kan ju inte låta bli att tänka på den. Pandemin har fått oss att promenera som aldrig förr, jobba hemifrån och hälsa på varandra med armbågarna. Men bortom pandemin? I detta nummer så försöker vi titta in i framtiden med

hjälp av tre unga arkitekter (se sid 14–21). Hur ser de på framtidens stad utifrån dagens behov?

Det är tre spännande intervjuer. Arkitekterna pratar om flexibla lägenheter som kan användas på flera olika sätt, om nya uterum på Stockholms kajer och större innergårdar, och om att ta hjälp av flödesscheman för att skapa platser för oväntade fysiska möten.

En röd tråd i intervjuerna är att bevara mångfalden i utbudet. ”Det är nyckeln till en levande stad”, säger Philip Junaeus, arkitekt på Wingårdhs i Malmö.

Det menar vi på SKB också. Och för att skapa mångfald behövs en blandning av upplåtelseformer. Bostadsrätter, hyresrätter, kooperativa hyresrätter och byggemenskaper. Då kan människor med olika bakgrund och förutsättningar mötas. Allt hänger ihop.

Eva

Eva Nordström, vd

måleributiken
i alvik

Söker du bra målare?

Måleributikens Hantverkshjälp
hittar rätt hjälp för just ditt projekt

**Hör av dig, eller kom in till oss i
vår butik så berättar vi mer!**

08-445 95 95

info@hantverkshjalpen.se

Måleributiken i Alvik

Vard 06-19 Lörd 10-16 Sönd 11-16

VI FINNS DÄR NI FINNS

Haninge, Bromma, Östermalm, Södermalm, Kungens kurva, Södertälje, Danderyd, Nacka, Gustavsberg, Upplands Väsby, Vasastan, Huddinge, Vällingby, Järfälla, Arlanda Stad

**Som SKB-medlem har du alltid
20% rabatt på färg och Fiona-tapeter
10% rabatt på verktyg mm.**

Besök oss för mer inspiration, råd och tips!

Flügger färg
Måleriets leverantör

*Reservation för tryckfel och slutförsäljning. Era vanliga avtalsrabatter gäller. Gäller ej maskiner.

Foto: Karin Alfrejsson

Fastighetsskötarna Erik och Therése sköter om gårdarna i SKB:s kvarter i Tensta.

ÖKAD SATSNING PÅ UTEMILJÖN

Totalt genomfördes ett hundratal uteprojekt under pandemiåret 2020

DET HAR VARIT aktivt i SKB:s utemiljöer under 2020. Gårdar, lekplatser och andra utemiljöer har under pandemin använts mycket mer än tidigare. Det är i alla fall intrycket många fastighetsskötare har.

– De har träffat fler boende utomhus än tidigare år och de har sett att medlemmarna har umgåtts mer ute, suttit och pratat samtidigt som de har kunnat

hålla avstånd. Det har varit fint att se, säger förvaltningschef Madeleine Brisère.

Under pandemin har SKB prioriterat fler uteprojekt än vanliga år.

– Vi har arbetat mer utomhus eftersom vi bara har kunnat utföra arbeten i lägenheter då ingen är hemma. Och det är viktigt att utemiljöerna är extra fina när många medlemmar varit hemma mer.

Totalt genomfördes cirka 100 uteprojekt 2020, från en omfattande gårdsrenovering i kvarteret Skarpbrunna i Eriksberg till en ny uteplats i Kärrtorp.

– Vi har fått fler önskemål om att kunna nyttja gårdarna ännu mer. Det har handlat dels om fler och flyttbara utemöbler, dels om fler sitttytor generellt, säger Madeleine Brisère.

SKB stolt finalist

SKB BLEV I ÅR nominerad till priset Årets fastighetsbolag bostad. Bland 14 nominerade bostadsföretag röstades slutligen tre finalister fram och SKB blev en av de tre. Vi gratulerar Stena Fastigheter som utsågs till vinnare. Priset går till ett företag som står för en stark utveckling inom sitt område.

SKB:s kvarter Muddus.

Foto: Linus & Wilhem/baraBild.se

500

Statistik visar att de 100 största kooperativa företagen i Sverige hade en omsättning på cirka 500 miljarder kronor (år 2019). Det motsvarar 10 procent av Sveriges BNP.

Källa: Svensk Kooperation

Foto: Shutterstock

SÖKES: MER VATTEN

SPARA VATTEN, SPÅRA virus, odla mat i havet och hitta läckor i vattenledningar. Det är några av de projekt vid KTH Vattencentrum som ska säkra Sveriges framtida vattentillgång.

KTH Vattencentrum samlar tvärvetenskapliga kunskaper i en rad pågående vattenprojekt. Bland annat kartlägger man riskerna för läckage. Över 20 procent av Stockholmsvattnet når nämligen inte slutanvändaren. 150-åriga rör,

felkopplingar och trasiga ventiler är bovarna. Bland innovationer som undersöks finns algodling för matproduktion och regnvatten för att spola toaletter.

– Vi kan lära oss av länder som har mer ont om vatten än vi, som Indien och Uganda. Där skapas små, lokala innovationer inom vattenteknik, mycket tack vare att man inte sitter fast i samhällets standardlösningar, säger David Nilsson, föreståndare för KTH Vattencentrum.

»Det räckte att jag så färgen så visste alla i stadsdelen vilket hus jag bodde i.«

En av ledtrådarna i Stockholmsgåtan i Svenska Dagbladet hösten 2020. Rätt svar var det ljusblå SKB-huset Riset på Södermalm.

Koll på hållbarheten

FRÅN OCH MED i år redovisar SKB sitt hållbarhetsarbete enligt Global Reporting Initiatives (GRI) standarder. GRI hjälper företag och organisationer att redovisa sitt hållbarhetsarbete på ett strukturerat sätt. Därmed blir det möjligt att jämföra resultaten i olika företags årsredovisningar. SKB:s års- och hållbarhetsredovisning finns på skb.org.

SKBs hållbarhetsredovisning

Att värna om och ta ansvar för miljö, samhälle och ekonomi är inget nytt för SKB. Som en globalt verksamt företag för de hållbara utvecklingsområdena. Med fokus på långsiktiga värden och ansvar för våra kunder. För att förstå och vara en framgångsrik utvecklingspartner på våra världsomspännande, tvärgående och värna om våra aktiva samhällsengagemang.

HALLÅ DÄR!

Monica Jerand Wernhammar, uthyrare på SKB.

Hur har uthyrningen fungerat under pandemin?

- Bra. I stället för visningar har förvaltaren tagit bilder på lägenheten i samband med besiktningen. När kallelser skickas så publicerar vi ett besiktningsprotokoll och bilder på lägenheten. Och vi har fått ställa om från kontraktsteckning på plats till att skicka hyresavtal för digital signering med bank-id.
- Men processen har lett till osäkerhet och större tveksamhet inför kontraktsskrivning. Vi märker det genom att vi har fått fler telefonsamtal hit till uthyrningen än tidigare. Antalet in- och utflyttningar har dock inte påverkats. Det är ungefär detsamma som förut.
- Visningarna är dock väldigt saknade och dem kommer vi såklart att återuppta när pandemin är över.

Tar ni med er någon speciell erfarenhet?

- Jag tror att vi kommer att ta med oss den digitala signeringen av hyresavtal med bank-id då det är ett uppskattat sätt att signera hyresavtalen på.

Hur har ni själva ställt om under pandemin?

- Vi jobbar hemifrån så mycket som möjligt och har blivit mer digitala i vårt arbete.

HUSESYN #3: GLÖDEN

Grönt ideal i Röda bergen

VID 1800-TALETS MITT var Röda bergen fortfarande en lantlig plats. Här fanns gårdar, odlingslotter och orörd natur. Den första stadsbebyggelsen var planerad utifrån dåtidens ideal. Raka gator och rektangulära kvarter, men på 1920-talet kom ett skifte. Nu skulle en trädgårdsstad med mjukare linjer anläggas här. SKB:s kvarter Glöden med sin stora och ljusa innergård är ett bra exempel. Själva kvarteret är sex våningar högt och består av 164 lägenheter.

I dag anses Röda Bergen ha riksintresse. Området är kulturskyddat och Stockholms stadsmuseum menar att det har ett stort kulturhistoriskt värde, både vad gäller byggnaderna och parkmiljön.

Fakta: Glöden

Adress: S:t Eriksgatan, Hälsingegatan, Hudiksvallsgatan och Gävlegatan.

Byggnadsår: 1927–28.

Lägenheter: 164.

Arkitekt: Edvin Engström med Sven Erik Lundqvist.

Glöden, Ässjan och Bälgen ... flera SKB-kvarter i området har namn inspirerade av Rörstrands porslinsfabrik grundad 1726.

I östra Skarpnäck ska SKB bygga 100 nya lägenheter.

Foto: Lennart Johansson/Stockholms stad

260 NYA BOSTÄDER i Skarpnäck och Farsta

EFTER ATT STOCKHOLMS stad tilldelat SKB två nya markanvisningar är planen att bygga 100 kooperativa hyresrätter i Skarpnäck och 160 i Farsta. Båda områdena kommer att ha en blandning av olika bostadsformer. I Skarpnäck var endast två kvarter för hyresrätter aktuella för anvisning, varav SKB fick det ena. SKB:s kreativitet och hållbara lösningar för platsen var två av motiveringarna till avgörandet.

– Vi är mycket glada över att få bygga fler kooperativa hyresrätter här. Jag är övertygad om att ett samhälle mår bäst och blir långsiktigt hållbart när vi blandar olika upplåtelse- och bostadsformer som man gör här, säger Eva Nordström, vd på SKB.

Läs mer om markanvisningar i reportaget **Ett hus blir till**. Vi i SKB 2/2019.

Visste du att (1) ...

... **STOCKHOLMS HÖGSTA** byggnad fortfarande är Kåkänstornet med sina 155 meter (masten i toppen ej inräknad)? På andra plats kommer ett av Norra Tornen (vid Torsplan) med 125 meter. Trea är Kista Science Tower med sina 123,9 meter.

Foto: Shutterstock

Visste du att (2) ...

... **NORRA DJURGÅRDSSTADEN** ska bli en klimatpositiv stadsdel? Stockholms stad vill att den nya stadsdelen, som ligger utmed Värtan, ska producera mer energi än vad den använder.

I satsningen ingår även klimatsmartare transporter och avfallshantering. Arbetet görs tillsammans med nätverket C40, där flera världens större städer samarbetar för en mer positiv klimatutveckling.

Foto: Shutterstock

Fyra gröna trender i vår

1 ÄTBARA BLOMMOR

Vad sägs om lavendelskorpor med syrendipp? Ätbara blommor är vackert, nyttigt – och trendigt. Gurkört, krasse, viol och solrosor är dessutom lätta att odla själv. På nätet hittar du såväl blomsterlistor som spännande recept.

2 GERILLAODLING

Att odla på oväntade och offentliga platser är en trend som nu upplever lite av en renässans. Intresset för att peta ner dillfrön vid Norra Real eller lägga rabarber på en plätt i Lilla Bleckan är åter glödhet.

3 PERMAKULTUR

Ordet på allas läppar är *PERMA-nent agrikULTUR*, det vill säga hållbar odling och kretslopp. Exempel: Plantera ringblommor som älskas av nyckelpigor, som i sin tur äter bladlöss. Ta sedan frön från blomman på hösten och så dem nästa år.

4 ENKELT UTEKÖK

Ett par hinkar vatten, några hus geråd, en enkel grill – svårare och dyrare än så behöver inte uteköket vara. Att laga lite enkel – och god – mat i vårgrönkan är ett trendigt och trevligt sätt att hälsa årstiden välkommen!

Ringblomman prickar två trender, permakultur och ätbara blommor. Prova kronbladen i en sallad eller i ett kryddsmör.

Studio Superbs rendering av ett kök i Nya Lillsjönäs i Bromma.

Varje detalj ska vara rätt, från väggfärger och kakel till kranar och armaturer.

Verklighetsnära

Välja lägenhet via mobilen och gå på visning hemma i soffan? Javisst! Tack vare 3D-rendering och digital bostadsväljare kan du besöka SKB:s nybyggda bostäder när du vill.

TEXT ELISABETH KROGH | ILLUSTRATION STUDIO SUPERB

LÄGENHETERNA I HELT nya hus, eller hus som ska byggas, är svåra att beskriva. Eller var, kanske man bör säga. Med ny digital teknik, så kallad 3D-rendering, går det att uppleva SKB:s nyproduktion i verklighetstroga bilder på dator, platta eller i mobilen. Med den nya tekniken kan man även förflytta sig i en lägenhet och se rummen från olika vinklar.

Och allt ser överraskande fotorealistiskt ut. 3D-renderingarna har blivit så verklighetstroga att de på engelska lite elakt kallats för fake views.

Hur går det då till att skapa dessa 3D-bilder?

– Det är inte fotografier vi arbetar med, utan avancerade illustrationer utifrån mängder av data som vi får från SKB, berättar Jonas Havlund, vd på designbyrån Studio Superb som är samarbetspartner till SKB.

Datan är allt från en digital 3D-modell av huset som arkitekten tagit fram, till detaljrutningar av badrum och kök, långa materialförteckningar där allt från radiator och bänkskivor till typ av handdukhängare och väggfärg finns med.

– Renderingarna utformas sedan utifrån

SKB:s önskemål, till exempel i versioner med dagsljus och nattbelysning. För att hitta rätt känsla arbetar vi med moodboards, stämningsskapande bilder.

Alla detaljer i de renderade bilderna måste stämma med verkligheten. Fönsterhandtagen ska vara av rätt fabrikat, med korrekta mått och placering. Väggfärger måste ha exakt kulör. Möbler, mattor och prydnadsföremål ska ha en äkta känsla.

Sedan bollas bilderna fram och tillbaka tills alla är nöjda.

JONAS HAVLUND TROR att vi bara har sett början på användningen av 3D-renderingar.

– Vi kan redan nu göra VR*-visningar, erbjuda interaktivitet och filmer. Men hyresgästerna måste vara mogna för tekniken, användarvänligheten är viktig.

Om några år, med 5G-teknik och starkare internet tror Jonas Havlund att lägenhetsvisningar via nätet blir standard.

– Det är både billigare och mer tillgängligt än att bygga riktiga visningslägenheter. ■

Fakta: Titta in i våra nya kvarter

Välkommen på lägenhetsvisning i kvarteren Skrönan och Docenten. Du hittar dem under "Nyproduktioner" på skb.org. Där kan du även kolla in lägenhetsväljaren som visar var i huset lägenheterna ligger, ritningar samt få information om hyra med mera.

*VR står för virtual reality, alltså virtuell verklighet.

Foto: Amrit Daniel Forss

Delningsboom

Alla verkar göra det! Dela med varandra. Och i det nya delningssamhället är allt delbart. Bilar, barnkläder, verktygslådor, yrkeskunskap och lediga vardagstimmar.

TEXT MARTINA NYHLIN & ANDERS FALKIRK

Det har väl knappast undgått någon att delningstjänsterna blir allt fler. Idag kan du nästan sätta ihop ett helt hem via olika delningsappar. Kläder, möbler, verktyg ... det mesta finns lite skrollande och några knapptryck bort. Sedan är det bara att hämta.

Bakom delningsboomen ligger en så kallad perfekt storm, flera samhällstrender som har hakat i varandra. I det här fallet den digitala utvecklingen, urbaniseringen och ökad medvetenhet om, och oro inför, klimatförändringarna. Lägg sedan till en önskan om en friare livsstil, som inte är nedtyngd av att äga en massa prylar.

Det finns de som menar att vad vi ser är ett historiskt skifte, att pryljakten är över. Emma Öhrwall, humanekolog och expert på delningsekonomi, menar att det är oerhört viktigt skifte.

– Det privata ägandet blev väldigt populärt på 50-talet då masskonsumtionen gjorde ägandet billigt och lättillgängligt. Nu står vi i en tid där planeten inte räcker till och då måste vi förändra vårt konsumtionsbeteende, säger hon.

Hyra, abonnera eller äga? Det är inte framtidens fråga. Den är nutidens, och redan besvarad.

Se dig omkring i ditt hem. Du är säkert redan en del av den nya delningsekonomin och hyrsamhället. Böckerna och lp-skivorna kanske står kvar, men Spotify och ljudböcker äger (ursäkta ordvitsen). Prylen har ersatts av tjänsten.

DELNINGSEKONOMIN ÄR the new normal. Enligt en brittisk undersökning har 78 procent av 18–24-åringarna utnyttjat delningstjänster.

Hur omfattande förändringen kommer att bli är svårt att förutspå. Likaså hur mycket delningsekonomin kommer att omsätta. Men en sak är säker: näringslivet har insett att marknaden har förändrats, och alla verkar vilja testa den. Globalt såväl som i Sverige. Husqvarna har provat uthyrning av trädgårdsredskap, i en container med självservice. Ikea har funderingar på att hyra ut kök och köksutrustning. Och de stora biljättarna, bland annat Volvo, testar nya nyttjandeformer. För att ta några svenska exempel.

Med varumärket M (ni har kanske sett reklamen med de svävande bilarna?), vill Volvo Cars erbjuda tillgång till bil via en delningstjänst. De har testat lösningen i tre år och sett en tydlig miljövinst: en delad bil ersätter åtta privatägda.

Journalisten Maria Eriksson skriver i sin bok om hur det var att leva helt i delningsekonomin under ett år – från gigjobb till pryluthyrning och airpnp (ett airbnb för toaletter).

10

DELNINGS- TJÄNSTER VIA APP & WEBB

Parently och Hyber

Varför köpa nytt till snabbväxande barn?

Här kan du hyra barnkläder.

Snapp Car

Hyr grannens bil.

Hack your Closet

Köp inte nya kläder hela tiden, prenumerera i stället.

PopSwap

Eller byt designerkläder med andra.

Hygglo

Praktisk grannsämja – hyr andras prylar.

Möbelbibliotek

Låna möbler någon annan inte behöver.

Hoffice

Trött på att jobba ensam? Här kan du hitta någon att jobba med.

Grow Here

Odlingssugen? Här kan du hitta en trädgårdsplätt.

Time Village

Behov av kunskap, hjälp, färdigheter? Sök och finn här.

Foto: Elliot Nyhlin

Foto: Hygglo

Foto: M

Delningsekonomi blir allt större och bredare. Den rymmer allt från hemmakontorsdelning à la Hoffice och hyra från grannen-tjänsten Hygglo, till Volvos bildelningsskoncept M och Vois elscootrar.

såsom fixarverkstäder, utlåning av instrument, hyrcyklar och verktygsutlåning på bibliotek och så vidare.

EMMA ÖHRWALL POÄNGTERAR att delningsekonomins utbud kan skilja sig mycket från varandra och skapa helt olika värden för vårt samhälle:

– Allt är inte per automatik hållbart, men det är viktigt att det finns ett rikt utbud av hållbara delningstjänster som passar olika personer så att delningsekonomi kan normaliseras och inte bara finnas till för de redan frälsta. Det är i normaliseringen den verkliga effekten ligger.

Och allt är kanske på gång.

Maria Eriksson, författare till boken *Delad – Min berättelse om tillit, teknik och att hyra ut sin toalett* håller med. Hon ser även ett pådrivande statusskifte:

– Om det tidigare var coolt att äga statusprylar blir det i stället attraktivt med värden som frihet, flexibilitet, tid. ■

Källor: *Business Because*, *M*, *Forbes*, *Wikipedia* med flera

– Att få tillbaka utrymme, tid och pengar som annars tas upp av privatägda bilar är nödvändigt för att skapa en hälsosammare och mer hållbar stad, säger Steinar Danielsen, hållbarhetsansvarig på M.

MEN VAD ÄR VAD i delningsekonomi? Det kan kännas lite förvirrande. Som ett Klondyke där alla vill testa nya idéer och affärsmodeller.

Delningstjänsterna har helt enkelt olika ursprung men har buntats ihop. Förenklat kan man sortera in många av tjänsterna i en av två kategorier: *ideell delning* och *kommersiell delning*.

Exempel på ideell delning är lokala grupper som vill göra gott, som cykelverkstäder och lek-saksbibliotek. Eller ren grannsamverkan. Varför inte ha en gemensam verktygslåda, eller hjälpas åt att göra i ordning en verkstad i källaren?

Kommersiell delning utvecklas av privatpersoner eller startupföretag som har sett en nisch i en marknad. Ett bra exempel är Voi och de andra elscooterföretagen. Eller tidigare nämnda företag. Ofta finns en stark miljömedvetenhet parad med vinstintresse.

Dessutom finns det olika kommunala initiativ

Sofia Lindelöf, Utopia Arkitekter.

Philip Junaeus, Wingårdhs.

Nejra Lagumdžija, Tengbom Arkitektkontor.

STADEN MED NYA ÖGON

Flexibla lägenheter och nya kollektivboenden. Större och grönnare gårdar. Och platser för oväntade fysiska möten. Vi i SKB har talat med tre unga arkitekter om hur de vill att den framtida staden ska utformas – och förslagen är många.

DEN NYA STADEN behöver ha ett större utbud av boendeformer, en spännande mix av företag, att gatumiljön åter blir mer levande och att grönskan får större utrymme. Det menar de tre arkitekter som Vi i SKB har intervjuat.

I Hyllie utanför Malmö byggs en helt ny stadsdel med detta som mål. Här har man även försökt förutse invånarnas sätt att röra sig för att kunna skapa platser för oväntade möten.

Philip Junaeus, på Wingårdhs, menar att miniparker är ett bra exempel: "De ger möjlighet till rekreation, förenar människor och bygger ihop stadsdelen."

Illustration: Wingårdhs

**NEJRA
LAGUMDZIJA**

Ålder: 32 år.

Utbildning: SLU i Uppsala, KTH Arkitekturskolan och på The University of Sheffield.

Byrå: Tengbom Arkitektkontor.

Arbetar med: People's Walk, Helsingborg.

Det bästa med att vara arkitekt: Att få skapa arkitektur som berör.

»Mindre revirtänk tjänar alla på«

Vi behöver fler och nya rekreationsytor. Det menar Nejra Lagumdžija, landskapsarkitekt på Tengbom, som har sett hur stockholmarna har sökt sig ut till parker och grönområden under pandemin.

TEXT PETTER EKLUND FOTO KARL NORDLUND

Under kriser föds idéer och nya tankar. Människan är påhittig, ser nya möjligheter när hon måste. Det gäller även under pandemin vilket har fött nya tankar om städernas utveckling.

– Alla har märkt att vi nu vistas mer utomhus. Solljus, luft och närhet till grönska är vad alla drömmer om. För oss landskapsarkitekter är det en stor grej, säger Nejra Lagumdžija, landskapsarkitekt på Tengbom i Stockholm sedan sju år.

Hon tycker därför att det behövs fler bilfria gator i Stockholm och att vattenrummen skulle kunna utnyttjas bättre. Till exempel med icke-permanenta flytbryggor för både specifika och spontana aktiviteter. Det finns dessutom många hårda kajer i staden, som inte används till fullo.

– Vi måste tänka kreativt genom att exempelvis plocka bort parkeringar och trafik på våra gator, så som det har gjorts i Barcelona, Paris och London, och i stället ge plats för vistelse och möten på avstånd.

NEJRA LAGUMDŽIJA MENAR också att den förtätning som sker i Stockholm i dag borde ses över. Hon begrundar bland annat stadens nyritade innergårdar, där många är väldigt små. Tillsammans en väldig yta som kunde nyttjas bättre.

– Tyvärr går vi idag åt fel håll, med grindar och staket. Tänk om vi kunde dela på gårdarna i stället?

Hon tycker att gårdarna dels borde ritas med mer detaljrikedom och multifunktionell användning i åtanke, dels borde vi kunna samnyttja gårdarna på samma sätt som studenter i korridor samnyttjar köken.

– En gård kan erbjuda lugnare vistelse på stor öppen gräsyta, med grill, värmelampor och arbetsytor, och en annan gård i kvarteret intill en större lekplats och utegym, samtliga gröna och sköna. Det skulle bli nytta och trivsel för alla boende och höja värdet för ägarna. Mindre revirtänkande, helt enkelt, det tjänar alla på.

ÖVER LAG BEHÖVER Stockholm fler ytor och vi behöver tänka nytt, menar Nejra Lagumdžija som har noterat hur förtjust stockholmarna ger sig ut på frusna vattenytor under vintern, ett slags spontant parkliv med grillning, konstprojekt och picknickar.

– De ytor vi har behöver nyttjas effektivare. Och kan man så ska man ta hjälp av invånarna för att utforma dem, säger hon och berättar sedan om sitt projekt People's Walk i Helsingborg:

– Vi ska gestalta ett nytt stråk vid hamnen tillsammans med helsingborgarna. Det kan vara att vi lägger en rolig markbeläggning eller bygger en jättemöbel tillsammans. Det är ett sätt att bryta ny mark vid utformningen av offentliga miljöer.

– Samarbetet med helsingborgarna ska pågå fram till, och under, H22 City Expo, den kommande stadsmässan. Men just nu vet vi inte hur stråket kommer att se ut eller vilka inslag det kommer att ha, vilket känns spännande. ■

Fotnot: People's Walk ska också fungera som underlag för ett certifieringsverktyg för jämlikhet i de offentliga rummen.

Illustration: Olof Eriksson/Oevis

TAKPARK.

Utöver bilfria gator och smartare nyttjande av stadens vattenrum finns nya och fler vistelseytor att hitta på våra tak. Det menar Nejra Lagumdžija. Här är ett tävlingsförslag för kvarteret Forskaren i Hagastaden, som hon har varit med och ritat.

»Mångfald är nyckeln«

En stad måste vara demokratisk för att vara levande. Därför måste den byggas för att skapa mångfald och oväntade möten. Det menar Philip Junaeus, arkitekt, på Wingårdhs i Malmö.

TEXT ANDERS FALKIRK FOTO DANIEL NILSSON

Butiksdöd. Gentrifiering och minskad mångfald. Tomma kontor. Många stadsplanerare, debattörer och arkitekter varnar för att våra städer löper risk att bli alltmer döda och ointressanta. Eller finns det lösningar? Vad kommer att locka människor till framtidens stadskärnor?

Philip Junaeus, arkitekt på Wingårdhs i Malmö, funderar mycket på dessa frågor.

Nyckeln till en levande stad är mångfald, där alla delar är beroende av varandra, menar han. Och det gäller även när man bygger nytt.

– Man måste se till att utbudet blir attraktivt och att det tilltalar olika åldrar och intressen.

Han pekar på Embassy of Sharing, som Wingårdhs arbetar med. Det är ett helhetsgrepp för att skapa ett attraktivt, levande centrum i Hyllie utanför Malmö.

– Det innehåller allt från kaféer och coworking spaces till olika typer av lägenheter. Vi har även tittat på det vi kallar ”kollisionskoefficienten” – var och hur uppstår oväntade fysiska möten? Om man tittar på människors flöden kan man också se var det finns potential för möten.

– Gröna publika rum är ett exempel. De ger möjlighet till rekreation, förenar människor, ökar kollisionskoefficienten och bygger ihop stadsdelen.

PANDEMIN HAR INNEBURIT en stor omställning för oss alla. I stället för att pendla till och från jobbet, arbetar nu många på distans. Det kommer troligen att leda till ett minskat behov av kontorsytor i framtiden. Varför betala för något vi inte behöver?

Philip Junaeus tror att avsaknaden av fysiska jobbmöten, både planerade och spontana, under

pandemin kommer att visa hur mycket vi faktiskt betyder för varandra i våra arbeten.

– Arbetsplatsen är för många en trygghet som även bidrar till vår mentala hälsa. När man planerar nya arbetsplatser använder man ofta nyckelord som närhet, flexibilitet och effektivitet. Innovation kräver närvaro och det personliga mötet ligger någonstans till grund för allt detta.

– Vi mår bättre och får ett intressantare utbyte när vi ses fysiskt, men det kanske inte betyder att vi alltid måste ses.

Kommer man som en konsekvens av distansarbetet att vilja umgås mindre i hemmet?

– Självklart kommer vi efter att detta är över att vilja ta oss ut igen för att umgås, men jag tror definitivt inte att hemmet kommer att förlora sin betydelse som en av de mest centrala platserna i våra sociala liv. Vem längtar inte efter att äntligen få bjuda hem nära och kära, fira födelsedagar och viktiga ögonblick utan att behöva tänka på avstånd och smitta?

NÄR DET GÄLLER själva arkitekturen tror Philip Junaeus att ökad medvetenhet om klimatförändringarna kommer att innebära större och mer långsiktiga förändringar av hur vi bygger än själva pandemin. Och att nya lösningar söks i både ny och gammal teknik. Han berättar att många tittar tillbaka på äldre svenska byggnadstraditioner för att hitta inspiration och lösningar. Till exempel på trä i bärande såväl som dekorativt syfte.

– Trä är ett framtidsmaterial. Till skillnad mot betong är trä ett förnybart byggmaterial, och användandet av trä i Sverige kommer att ta fart. I Hyllie byggs nu till exempel Fyrtornet, Sveriges högsta kontorshus i trä. ■

EMBASSY OF SHARING.

En ny stadsdel i Hyllie utanför Malmö, som ska rymma allt från kontor och bostäder till restauranger och service. Som namnet antyder ligger fokus på delningsekonomi och hållbarhet.

PHILIP JUNAEUS

Ålder: 35 år.

Utbildning: Master of Science in Architecture på Kungliga Tekniska högskolan i Stockholm. Tidigare Bachelor of Architectural Studies på University of New South Wales i Sydney.

Byrå: Wingårdhs.

Arbetar med: Kontor, flerbostadshus, villor.

Det bästa med att vara arkitekt: Att få balansera abstrakta idéer och värderingar med pragmatisk logik.

A woman with long brown hair, wearing a beige turtleneck sweater and black pants, is sitting on a stack of dark blue chairs. She is in a modern office or studio with a desk, a table with chairs, and a window in the background. The room is well-lit with track lighting on the ceiling.

**SOFIA
LINDELÖF**

Ålder: 29 år.

Utbildning: KTH
arkitektur, Graz
tekniska universitet.

Byrå: Utopia
Arkitekter.

Arbetar med: Jaktvar-
vet, ett varv där det
nu föreslås att man
ska bygga bostäder.

**Det bästa med att
vara arkitekt:** Att få
jobba nytänkande
med problemlösning
och frågeställningar
för en mer hållbar
framtid.

»Många vill inte bo ensam«

Det gemensamma, kollektiva boendet i storstaden kan utvecklas. Det menar Sofia Lindelöf på arkitektbyrån Utopia i Stockholm.

TEXT PETTER EKLUND FOTO KARL NORDLUND

Stockholm känns utformat för att man ska vara två, men det finns samtidigt många ensamhushåll och många som inte vill bo så. Det finns en ny efterfrågan på kollektivhus eller kollektiva boenden i föreningar, utformade som kompisboenden. Det säger Sofia Lindelöf, som sedan 2,5 år arbetar på Utopia Arkitekter i Stockholm.

Hon bor själv i ett kollektiv med tre vänner som hyr en lägenhet tillsammans. Och hon har många kompisar som blir tvingade att köpa eller hyra något ensam för att ha någonstans att bo.

– Jag tror absolut att det finns många som inte vill bo ensam och som verkligen har insett det under pandemin när den fysiska kontakten med kollegor och människor försvinner.

IDÉER OM KOLLEKTIVT boende har testats genom åren, mest känt är kanske "kollektivhuset" på Kungsholmen, ritat av Sven Markelius efter idéer av Alva Myrdal, och uppfört 1935. Där byggdes drömmen om det smidiga livet utanför familjemönstren, med anställda barnskötare, terrass på taket, tvättstuga och mathissar direkt från en restaurang upp till lägenheterna.

Idén har inte spritt sig stort, men kanske kommer nya behov i framtiden göra att kollektivboendet blir vanligare.

Utopia har därför tagit fram KomBo, ett koncept för modernt kollektivboende där lägenheter utformas med bland annat generösa ytor och kök för flera hushåll, för att röja ny väg i bostadsbristens Stockholm.

– Det handlar mycket om praktiska saker som att alla sovrum ska vara lika stora. Det ska kanske

inte finnas ett master bedroom. Hur ska de gemensamma allrummen se ut och hur ska just köket utformas för att passa flera? Vill man dela garderober eller vill man ha egna? säger Sofia Lindelöf.

– Men det handlar också om hur man gör med hyreskontrakt. Idag bygger de flesta kollektivboenden på att en person hyr lägenheten eller huset, och så får andra hyra i "andra hand" av den personen. Kanske alla ska hyra sin del?

SOFIA OCH HENNES kollegor funderar också mycket över arbetsplatser och hemmaarbete, som ökat kraftigt under pandemin. Nu kan gränserna mellan arbetsplats och bostad ritas om. Kontor behöver inte längre så stora ytor, utan kan bli "flytande kontor" som används vid behov.

– Det är något för framtiden, att bygga mer flexibelt redan från början, så att bostäder enkelt kan skiftas till lokaler och tvärtom, säger hon.

– Nu ställer vi också högre krav på våra närområden, med tillgång till parker och bra lokala centrum. När vi inte behöver pendla varje dag drivs intresset mot närförorter med en bättre balans mellan natur och byggd miljö.

– Där kan vi klicka på flera av våra boxar samtidigt. Vi kan få större boendeytor, lägre kostnad, närhet till natur. Aktiviteterna kommer att hänga med människorna: restauranger, arbetshubbar, nya mellanting mellan hemma och borta. Lika viktigt som hållbarheten i byggandet är den sociala hållbarheten.

– Vi har alltid den som mål, miljöerna ska bli en mix, det ska vara för alla, förklarar Sofia Lindelöf. ■

GEMENSAMT.

KomBo är ett koncept för modernt kollektivboende framtaget av Utopia Arkitekter. Det omfattar ljudisolerade sovrum, flera toaletter och duschar samt ett kök med individuell matförvaring.

364 lägenheter på gång!

Aldrig tidigare under sina 104 år har SKB byggt så mycket som just nu. Totalt 364 kooperativa hyresrätter är på gång i tre olika projekt.

Pågående projekt

Första inflytt närmar sig i Uppsala

Bygget av kvarteret Docenten fortsätter enligt plan och huset ser allt mer färdigt ut, både ut- och invändigt. Murningen är klar och putsning av fasaden på gården pågår. Finplanering av marken mot gatan har inletts för att sedan fortsätta på gården. I flera lägenheter börjar ytskiktet i stort sett bli klart.

I huset finns en variation av lägenhetstyper, från yteffektiva ettor till en generös sexa högst upp. Lägenheterna har utformats för att passa olika livssituationer. Flertalet av treorna har till exempel generösa klädkammare, som kan användas som extra sovrum vid behov. Liknande idéer finns även för flera av de mindre lägenheterna. Köken ger ofta möjlighet till separat matrum.

Docenten ligger i den nya stadsdelen Rosendal i Uppsala bara några kilometer söder om city. Här erbjuds en kombination av stadsliv och natursköna, grönskande områden.

Kvarteret Docenten, Rosendal, Uppsala

Antal lägenheter: 122.

Byggstart: oktober 2019.

Preliminär första inflyttning: augusti 2021.

Arkitekt: AIX Arkitekter.

Om Docenten: skb.org/vara-bostader/nyproduktion/docenten

Om Rosendal: bygg.uppsala.se/planeradeomraden/rosendal

Uthyrning pågår: vid frågor kontakta Minna Kuparinen, uthyrningsansvarig för Docenten (minna.kuparinen@skb.org, 08-704 61 15).

Lysosomen – i hjärtat av Hagastaden

De lednings- och gatuarbeten som Stockholms stad har utfört är nu klara och den 1 februari började vi bygga själva husen. Under februari och mars har tornkranen gått varm och monterat väggelement efter väggelement. I april kan den som passerar Norra Stationsgatan 54 beskåda ett maffigt sex till tolv våningar högt "husskelett".

Det blivande kvarteret Lysosomen präglas av

pudriga rosa, röda och gråa pasteller, dämpade toner och vackra detaljer. Här finns innergård, gemensamhetslokal och bastu. Lägenhetsstorlekarna varierar mellan två till sex rum och kök, varav hälften av lägenheterna är tvåor.

Kvarteret Lysosomen, Hagastaden, Stockholm

Antal lägenheter: 128.

Byggstart: mark och grundläggning oktober 2019, hus februari 2021.

Preliminär första inflyttning: kvartal 1 2023.

Arkitekt: Arkitema Architects.

Om Lysosomen: skb.org/vara-bostader/nyproduktion/lysosomen

Om Hagastaden: hagastaden.se

Som på ett pärlband ...

De sex flerbostadshusen i kvarteret Skrönan ligger som på ett pärlband intill Nockebyskogen. Husen är fördelade i två grupper om tre hus, och har fyra våningar med en femte indragen våning som ger en känsla av stadsvilla snarare än punkt-hus. De sammanlagt 114 lägenheterna utgörs främst av tvåor och treor, men det finns även några fyror och femmor samt en sexa.

Fasaderna är av sandfärgad puts medan gemensamhetshuset i mitten har en grå skiffer som fångar upp skogens färger. Husen följer skogsbrynet och är varsamt anpassade till terrängen. Marken mellan och bakom husen för-

VILL DU BO I SKRÖNAN?

Den 28 april–18 maj 2021 är det dags att anmäla intresse för kvarteret. Läs mer här intill och på nästa uppslag!

OBS!

Illustrationerna på detta uppslag är endast skisser av hur kvarteren kan komma att se ut. Dock är den stora bilden på Docenten ett riktigt foto.

Docenten i Uppsala tar nu form på allvar. I augusti börjar inflyttningen.

Persikan.

Valla 2.

binds med befintlig naturmark genom att mjukt släntas ut.

Bygget av hus fyra, fem och sex ligger lite före de andra tre husen – redan runt påsk var stommen rest och fönster kommer nu monteras ett tag framöver. Invändiga arbeten med bland annat innerväggar har inletts. Takarbetet påbörjas i mitten av april. För hus ett, två och tre är grunden gjuten och källarväggarna på plats. Husstommen började monteras efter påsk.

Kvarteret Skräönan, Nockeby, Bromma

Antal lägenheter: 114 fördelade på sex punkthus.

Byggstart: april 2020.

Preliminär första inflyttning: våren 2022.

Arkitekt: Brunnberg & Forshed Arkitektkontor.

Om Skräönan: skb.org/vara-bostader/nyproduktion/skronan

Skärholmsdalen.

Kommande projekt

Persikan, Bondegatan, Södermalm

153 lägenheter. Stadens utbyggnad av vägar och ledningar pågår. Bedömd byggstart hösten/vintern 2021. Arkitekt: Brunnberg & Forshed Arkitektkontor.

Modellören, Gustavsberg, Värmdö

Cirka 80 lägenheter. Framtagande av nytt bygglov pågår. Bedömd byggstart tidigast hösten 2021. Arkitekt: Brunnberg & Forshed Arkitektkontor.

Kista Äng, Kista

151 lägenheter. Projektet inväntar stadens utbyggnad av vägar och ledningar. Planerad byggstart första kvartalet 2022. Arkitekt: Kjellander Sjöberg Arkitektkontor.

Valla 2, Årstafältet

106 lägenheter. Stadens utbyggnad av vägar och ledningar pågår. Planerad byggstart första kvartalet 2023. Arkitekter: Bergkrantz Arkitektur samt Utopia Arkitekter.

Skärholmsdalen

Cirka 200 lägenheter i tre kvarter.

Detaljplanarbetet beräknas vara klart under 2021. Planerad byggstart 2023. Arkitekter: Nyréns Arkitektkontor samt Tengbom.

Blackeberg, Bromma

116 lägenheter i nio hus. Detaljplanearbete pågår. Bedömd byggstart 2024. Arkitekt: Nyréns Arkitektkontor.

Eriksbergsåsen, Botkyrka

Cirka 75 lägenheter. Trolig start av detaljplanearbete under 2021. Bedömd byggstart tidigast 2024.

Nytorps gårde, Björkhagen

Cirka 80 lägenheter. Detaljplanearbete pågår. Bedömd byggstart 2024/2025. Arkitekt: Bergkrantz Arkitektur.

Henriksdal, Nacka

Cirka 100 lägenheter. Detaljplanearbete pågår. Bedömd byggstart 2025.

Skärgårdsskogen, Skarpnäck

Cirka 100 lägenheter. Ny markanvisning i november 2020. Detaljplanearbete pågår.

Om lägenheterna

- De allra flesta lägenheterna är tvåor och treor, men det finns även fyror och femmor samt en sexa.
- Lägenheterna är luftiga och rymliga. Nästan alla vetter åt två väderstreck. Samtliga har minst en balkong eller uteplats. De större lägenheterna högst upp har stora terrasser.
- Rummen har genomgående golv av ekparkett. Övriga material är valda för att kännas varma och gedigna. Hallgolvet är i natursten, som även återfinns i husets entréer.
- Köksluckorna är släta och lackade i en varmt grå kulör. Bänkskivan i köket är mörkgrå.
- Badrummen har golv av grå hexagonklinker och vitkalkade väggar. Det finns plats för tvättmaskin och i vissa lägenheter även för badkar.

Titta in i en lägenhet

På skb.org/vara-bostader/nyproduktion/skronan kan du kika runt i en av kvarters treor.

När går flyttlasset?

Första inflyttning sker preliminärt i maj 2022.

INTRESSEANMÄLAN

Den 28 april–18 maj 2021 kan du anmäla intresse för kvarteret Skronan på skb.org under rubriken "Sök ledigt". Alla medlemmar kan anmäla intresse, oavsett kötid.

OBS! Vi behöver ha din intresseanmälan före kl 12.00 tisdag den 18 maj 2021.

NU BÖRJAR
VI HYRA UT!

Välkommen till Skrönan

*Ett boende nära natur,
service och kommunikationer*

I utkanten av Nockebyskogen i Bromma, utmed Drottningholmsvägen, ligger kvarteret Skrönan med 114 lägenheter. Kvarteret består av sex flerbostadshus på rad i två grupper om tre hus. Husen är i fyra våningar med en femte indragen våning. Fasaderna har en ljus sandfärgad puts.

Mellan de två husgrupperna ligger ett gårdshus med gemensamhetslokal, tvättstuga och miljörum. Husen är varsamt anpassade till terrängen för att inte skada den ovanliga de Geer-moränen i området.

Bakom och mellan byggnaderna bildas mindre gårdar med naturkaraktär i direkt anslutning till skogen bakom. Gårdarna mellan husen är på grund av terrängen något upplyfta från gatunivån och ansluter naturligt mot skogsslutningen. Här finns plats för avkoppling, lek och samvaro.

Läs mer om kvarteret på

skb.org/vara-bostader/nyproduktion/skronan
samt på föregående uppslag.

Välkommen att höra av dig!

Har du frågor om kvarteret, uthyrningen eller kanske inte har tillgång till dator för att kunna ta del av informationen? Välkommen att kontakta Katharine Earnshaw som är uthyrningsansvarig för Skrönan på SKB. Du når Katharine via mejl: katharine.earnshaw@skb.org eller på telefon: 08-704 61 08.

Kvarteret Skrönan ligger i direkt anslutning till skogen. Här syns baksidan av hus ett, två och tre.

Illustrationer: Studio Superb

Titta in i en av Skrönans lägenheter på skb.org.

Stockholms Kooperativa
BOSTADSFÖRENING

En svensk klassiker

Tvättstugan är värme, doft av rena kläder och en mötesplats. Så har det varit sedan 1930-talet, då tanken om den gemensamma tvättstugan i flerbostadshus blev ett folkhemsprojekt.

TEXT ELISABETH KROGH FOTO KARIN ALFREDSSON & SKB:S ARKIV

Tvättstugan, de flesta av oss har nyttjat den. Bokad tid, sorterat tvätt, svurit över luddet i torktumlarens filter och träffat grannar med tvättkorgar i händerna. Kanske småpratade lite om livet i huset. För en stund klivit ut ur anonymiteten.

Men hur blev tvättstugan en del av svenskt samhällsliv?

Det började med ett samhällsproblem. Vid förra sekelskiftet var många av bostäderna i Stockholm och andra större städer i dåligt skick, samtidigt som antalet inflyttande ökade. Många var trångbodda och hygien bristfällig. Folkhemmet, en vision som lanserades i Sverige 1928, förde med sig en rad sociala reformer. Samhällshygien och vinsten med renlighet började diskuteras. Men redan på 1800-talet erbjöd staden kommunala klappbryggor, där klappträn kunde hyras. Bättre bemedlade skickade smutsvätten till tvätterier på Södertörn. Tvättstugorna blev ett slags fortsättning på traditionen av det gemensamma handtvättandet i sjö.

I SKB:s FÖRSTA KVARTER Motorn, som stod klart 1917, fanns en enkel tvättstuga i källaren. Så här står det i SKB:s 100-årsbok:

”I källaren fanns tvättstuga med pannmur – en gryta där man värmden upp tvättvattnet genom vedeldning. Gemensamma tvättstugor var inte vanligt på den här tiden och SKB var en av föregångarna. Den rena vätten bars upp till torkvinden och därefter tillbaka till källaren för att manglas.”

Den första, moderna tvättstugan kom åtta år

senare. Den blev klar 1925 och låg i ett HSB-hus i Röda bergen. Men det fanns en viss tveksamhet till de nya tvättmaskinerna.

– Vissa undrade om det verkligen blev rent och om det inte slet på kläderna, berättar Leif Wallin, intendent på Nordiska museet.

PÅ 1930- OCH 40-TALEN blev gemensamma tvättstugor mer vanliga, liksom mangel-, stryk- och piskrum.

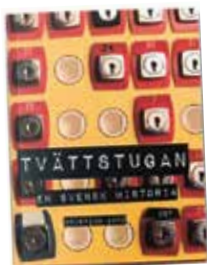
Efter kriget växte intresset för tvättstugan. Det blev en fråga om demokrati och tillgänglighet, alla skulle ha rätt att kunna tvätta sig själva och sina kläder. Det fanns även en vilja att rationalisera hemarbetet för att frigöra tid för kvinnorna. Det behövdes mer arbetskraft i Sverige.

På 1970-talet hade de flesta boende i lägenhets-hus tillgång till en gemensam tvättstuga och moderna, helautomatiska maskiner. Tvättstugan ansågs som ett självklart inslag i både hyres- och bostadsrätts-hus.

– Men inredningen förändrades med vanorna och tiden, säger Leif Wallin. När fler slutade mangla blev det utrymme över i källaren. Och lakansträckare, som var ett ganska vanligt inslag, hur många använder en sådan idag?

»Gemensamma tvättstugor ligger i tiden. De är bra för miljö, ekonomi och gemenskap.«

PÅ 1990- OCH 2000-TALEN blev tvättstugorna mer tekniskt avancerade med automatiska låssystem och digitala bokningstavlor. De placerades oftare ovan jord med stora fönster. I modernare fastigheter blev badrummen så pass stora att det fanns plats för egen tvättmaskin.

Omslaget till etnologen Kristina Lunds bok om tvättstugan som fenomen pryds av den klassiska tavlan med bokningslås.

SKB:s fastighetskötare Sanna kollar vad det kan vara för fel med filtret i tvättstugan i kvarteret Timmermannen på Södermalm.

Tvättstuga i kvarteret Rågen-Axet på Södermalm. Gustav Matsbo från SKB:s styrelse samtalar med en hyresmedlem.

Efter andra världskriget började moderna tvättmaskiner installeras, bland annat i SKB:s hus i Årsta

VISSTE DU ATT ...

... världens första tvättmaskiner var av trä och vevades för hand? De kom i slutet av 1700-talet.

... de första centrifugerna kallades för vattenutpressningsmaskiner?

... gemensamma tvättstugor i flerbostadshus är vanligast i Sverige? Det finns även ett fåtal i New York och Schweiz.

... tvättmaskinerna i SKB:s blivande kvarter Docenten i Uppsala tvättar med avjoniserat vatten? Vattnet är fritt från mineraler och salter och gör rent utan tvättmedel.

Källor: Nordiska museet, Stadsmuseum samt boken *Tvättstugan: En svensk historia* av Kristina Lund

Kristina Lund är etnolog och författare till boken *Tvättstugan: En svensk historia*.

– Tvättstugan är även i dag en spännande och bra kollektiv lösning. Det finns en laddning i den, kanske för att det är ett intimt rum. Tvättstugan är både ett gemensamt utrymme och ett eget rum där man sorterar sina smutsiga kläder. Då vill man helst inte ha publik, säger hon.

TVÄTTSTUGAN NÄMNS IBLAND som en källa till dispyter. I sin research inför boken pratade Kristina Lund med en konfliktforskare, som

menade att de boende behöver ha ett ansikte på varandra för att toleransen ska öka.

– Konflikter om ludd i torktumblaren och ifall det är okej att tvätta kattfiltar kan mildras om man lär känna sina grannar, säger hon.

– Att säga hej till dem är en enkel början.

Trots att många som bor i flerbostadshus har skaffat egna tvättmaskiner, tror hon att tvättstugan alltjämt har en given plats.

– Gemensamma tvättstugor ligger i tiden. De är bra för miljö, ekonomi och gemenskap. Tvättstugan är en positiv mötesplats! ■

Hej medlem!

Det här är dina sidor!

Här samlar vi all medlems- och föreningsinformation. Hör gärna av dig om du har frågor om SKB, ditt medlemskap eller föreningens verksamhet, 08-704 60 00 eller skb@skb.org. Många svar hittar du också på skb.org och i vårt frågeforum fraga.skb.org.

Och du, följ oss gärna på LinkedIn och Instagram!

År 2020 i backspegeln

FÖR FÖRSTA GÅNGEN redovisar SKB det gångna året i form av en års- och hållbarhetsredovisning. Utöver 20 sidor hållbarhet kan du ta del av byggande, förening, digitalisering, siffror för 2020 och mycket mer. Den finns att läsa och ladda ner på skb.org under rubriken Om oss/Verkställande organisation.

Har du inte tillgång till dator kontakta SKB:s servicecenter via skb@skb.org eller 08-704 60 00 så skickar de ett exemplar.

PELLE BJÖRKLUND, vice styrelseordförande, SKB:

»En levande förening behöver mötesplatser«

JAG BLEV INVALID i SKB:s styrelse för två år sedan. Ett uppdrag som gläder mig mycket. Min relation till föreningen är lång. Sedan mitten av 70-talet har jag med några uppehåll, bott i SKB och på 80-talet var jag också anställd. Att nu få möjlighet att verka inom styrelsen och tillsammans med alla andra aktiva medlemmar forma SKB:s framtid, ser jag fram emot.

Nu blev det inte riktigt som vi tänkt oss. För drygt ett år sedan drabbades vi av pandemin i full styrka. Precis den tid på året då medlemsaktiviteterna är som mest intensiva. En levande förening behöver mötesplatser där föreningens framtid kan formas och diskuteras.

I och med att medlemsmötena inte kunde genomföras och inte heller en föreningsstämma som vi är vana vid, missades mycket av diskussionerna. Behandling av

motioner fick skjutas upp, först till hösten och sedan till årets stämma. Diskussionerna och de personliga kontaktarna minskade drastiskt vilket jag verkligen saknar, även om vi i dagens samhälle har en kombination av digitala

och fysiska möten. Men vi har lyckats genomföra både en stämma med post-röstning och en digital stämma, vilket är precis vad som formellt krävs för att upprätthålla en kooperativ förening i enlighet med den speciallagstiftning som nu finns. Men det blir ingen vital och levande förening om alla frågor om framtid och utveckling läggs på is.

STYRELSEARBETET HAR TROTS allt fungerat väl. Vi har genomfört våra möten digitalt och det går utmärkt att få information och att diskutera olika sakfrågor. Men det jag verkligen saknar är en kreativ diskussion, det informella samtalet i pausen och den spontana kontakten mellan styrelse, vd, tjänstemän och fackliga representanter.

Å andra sidan är jag djupt imponerad av det sätt som SKB:s ledning ändå har

hanterat den uppkomna situationen på. I det krisledningsarbetet har alla möjligheter prövats och nya arbetssätt introducerats. Nu fortsätter vi att hantera situationen efter rådande läge och ser fram mot att mötas igen när det blir möjligt. ■

»Det blir ingen vital förening om alla frågor om utveckling läggs på is.«

Era åsikter om trygghet & corona

SKB HAR SEDAN våren 2020 etablerat en digital medlemspanel med både boende och köande medlemmar. Syftet är att få veta vad medlemmarna tycker genom en ökad dialog och att uppmuntra till engagemang i olika frågor. Panelen svarar på frågor i aktuella ämnen några gånger per år. Vill du vara med? Mejla namn och medlemsnummer till skb@skb.org. Skriv "Medlemspanel" i ämnesraden.

I slutet av 2020 tillfrågades panelens drygt 1 650 medlemmar om trygghet och faciliteter kring bostaden samt pandemins påverkan i förhållande till bostaden. Denna gång gjordes även en jämförelse med Novus Sverigepanel där deltagarna har svarat på samma frågor.

Några resultat från undersökningen:

- De som bor hos SKB känner sig i högre utsträckning *mycket trygga* (60 %) i jämförelse med deltagarna i Sverigepanelen (43 %).
- Både deltagarna i SKB:s medlemspanel och Sverigepanelen rankar bra belysning ute respektive inne samt

goda grannkontakter som viktigast för att skapa trygghet i bostadsområdet.

- Vi frågade även om vilka faciliteter man är beredd att betala extra för. Tvätt- och diskmaskin toppade i båda undersökningarna medan plats två och tre skiljde sig åt. För SKB:s medlemmar blev det balkong samt högre standard i kök medan Sverigepanelen svarade solceller på taket och snabb uppkoppling.
- På frågan om man tillbringat mer, mindre eller oförändrad tid i hemmet sedan pandemin bröt ut framkom att kvinnor har spenderat mer tid i hemmet än män. Och att yngre (18–35 år) ändrat sitt beteende i större utsträckning än övriga åldersgrupper.
- De som tillbringat mer tid i hemmet svarade som förväntat att internetuppkoppling, möjlighet till arbetsplats i hemmet och att bostaden är trivsamt och bekväm, blivit viktigare för dem. Även andra delar lyftes fram som exempelvis tillgång till naturen i form av en trädgård, men även uteplats eller balkong.

3 röster ... om hemmalivet i pandemin

Ulrica Bergström, köande medlem:

– Jag har uppskattat att slippa restiden till kontoret, jag har fått två timmar mer med familjen per dag. För att kunna stå och jobba har jag byggt ett ståbord – en pall på ett bord där jag har min laptop.

– När det här är över ska jag bjuda hem ett gäng kompisar på fest.

Elisabeth Krogh, hyresmedlem, Ryssjan:

– Jag är hemmakatt och lever för sovmorgnar, böcker, nybryggt te, regn mot rutan ... Jag har jobbat hemma i 15 år så min arbetsmiljö var redan optimal. Pyjamas är normal jobbklädsel.

– Möten med nära och kära väntar efter pandemin. Och krog, museer och bio hägrar förstås.

Kristina Harbom, köande medlem, förtroendevald revisorssuppleant:

– Jag har uppskattat att få umgås med min dotter och gå härliga promenader. Jag skaffade en kaffekokare och det har sannerligen ökat trivselen hemma.

– Så snart det går ska jag hälsa på nära och kära som vi inte har träffat under pandemin.

KALENDARIUM 2021

På grund av pandemin är det osäkert om – och även hur – vissa möten kommer att kunna genomföras. Datumen nedan gäller vid Vi i SKB:s pressläggning. Håll dig uppdaterad via skb.org.

30 april. Kvarteretsrådets budgetberedningen för planerat underhåll ska vara inskickade till SKB.

10 maj. Ordinarie medlemsmöte för köande medlemmar. Genomförs digitalt 2021. Kallelse och mer information finns på sid 33.

Före 15 maj. Ordinarie medlemsmöten för boende medlemmar. Information om upplägget och vad SKB kan bidra med har gått ut till sammanställande i kvarteretsråden.

19 maj. Motionsmöte där fullmäktige och motionärer kan diskutera inkomna motioner inför föreningsstämman. I år diskuteras motioner för både år 2020 och 2021.

2 juni. Ordinarie föreningsstämma.

September–oktober. Budgetmöten mellan kvarteretsråden och SKB:s förvaltning.

Slutet av oktober. Höstnumret av Vi i SKB kommer ut.

31 oktober. Sista dag för inbetalning av bosparande.

20 november. Fullmäktigedagen för SKB:s fullmäktige. Träffa andra förtroendevalda under en dag fylld med information och diskussion.

Ytterligare aktiviteter och möten kan eventuellt tillkomma beroende på hur pandemin utvecklas. Håll dig uppdaterad via skb.org.

Stämman vid två tillfällen

SKB:S FÖRENINGSTÄMMA HÅLLS vanligtvis i maj eller juni. På grund av den pågående pandemin genomfördes föreningsstämman 2020 vid två tillfällen. Första tillfället var den 23 juni och genomfördes med hjälp av poströstning. Styrelsen närvarade via en digital mötesplattform och endast ett fåtal förtroendevalda var på plats, liksom mötesordförande, stämmosekreterare och SKB:s vd. Röstningen gällde de obligatoriska delar som ska rapporteras till Bolagsverket, som godkännande av styrelsens och revisorernas berättelse, fastställande av resultat- och balansräkning samt disposition av 2019 års resultat. Resterande punkter på dagordningen sköts upp till en fortsatt föreningsstämma som skulle genomföras senare under året.

Fortsatt föreningsstämma

Den fortsatta föreningsstämman hölls den 21 november i digital form och med hjälp av en app för votering.

Ambitionen var under lång tid att genomföra den fortsatta föreningsstämman med fysiskt deltagande. Med fortsatt smittspridning och restriktioner från Folkhälsomyndigheten, beslutade styrelsen att i stället genomföra den fortsatta föreningsstämman genom en hybridstämma.

På plats i konferenslokalen på Norra Latin fanns presidiet med ordförande

Foto: Jon Buscall

Inga Näslund, bisittare Johan Ödmark, stämmosekreterare Erika B Wikström, två justerare/rösträknare Malin Adolfs-son, fullmäktig Alligatorn, och Håkan Kilstrom, fullmäktig Kartagos Backe, styrelsens ordförande Charlotte Axelsson, vd Eva Nordström samt ett fåtal tjänstemän från SKB. Även SKB:s vice ordförande Pelle Björklund och valberedningens ordförande Leif Burman var på plats. Auktoriserad revisor och övriga styrelseledamöter närvarade via en digital mötesplattform.

Merparten av fullmäktigeledamöterna

deltog digitalt och röstning skedde med ett röstningsverktyg. Några fullmäktigeledamöter representerades av andra fullmäktigeledamöter genom fullmakt. Totalt deltog 110 medlemmar varav 83 var röstberättigade.

Efter stämmans öppnande beslutades om punkterna 2–8 på dagordningen. Därefter gick stämman direkt över till punkterna 15–21 på dagordningen eftersom punkt 9–14 redan hade behandlats och beslutats om på ordinarie föreningsstämma den 23 juni.

Arvode åt styrelse, revisorer, hyresutskott, valberedning och fullmäktige bestämdes. Föreningsstämman utsåg Charlotte Axelsson till ordförande i styrelsen för tiden intill dess 2021 års ordinarie föreningsstämma har hållits. Vidare beslutade stämman att välja om Mikael Igelström, Agneta Persson och Patrik Westerberg som ordinarie ledamöter samt Mona Finnström och Martin Holst som suppleanter till styrelsen intill dess 2022 års föreningsstämma hållits. Val av revisorer, hyresutskott samt valberedning förrättades och årsavgiften fastställdes.

Motioner sköts upp

Beträffande punkterna 22–23, Inriktningsbeslut och Motioner 2020, beslutade föreningsstämman i enlighet med styrelsens förslag att hänskjuta samtliga 48 inkomna motioner till behandling på ordinarie föreningsstämma 2021. Två års motioner kommer då att behandlas vid samma tillfälle. Bakgrunden till beslutet är bland annat att motioner ska kunna diskuteras av såväl medlemmar på medlemmöten som av fullmäktige och motionärer på motionsmöte och fysisk föreningsstämma. Detta har inte varit möjligt under 2020.

LÄS MER! Vill du läsa stämmoprotokoll och en utförligare rapport från stämorna? Gå då in på skb.org/om-oss/foreningen/foreningsstamma.

Inriktningsbeslut om stadgeändring

EN PROCESS FÖR att modernisera SKB:s stadgar inleddes 2015. Bland annat föreslås att den obligatoriska medlemsinsatsen höjs från 20 000 till 30 000 kronor, att digitala nomineringar och val blir möjliga samt att tillämpningsregler vid uthyrning tas fram.

Det första formella steget mot att ändra stadgarna är att föreningsstämman fattar ett så kallat inriktningsbeslut, vilket skulle ha skett 2020. Vid stämman i november beslutades

dock att hänskjuta inriktningsbeslutet till behandling på ordinarie föreningsstämma 2021.

Stadgerevisionen föreslås genomföras i två steg och förhoppningen är att inleda steg 1 under 2021. För att ändra stadgarna krävs beslut av två föreningsstämmor.

FÖRSLAGET TILL inriktningsbeslut samt medlemmarnas synpunkter finns tillgängliga under rubriken "Stadgeändring" på Mina sidor på skb.org.

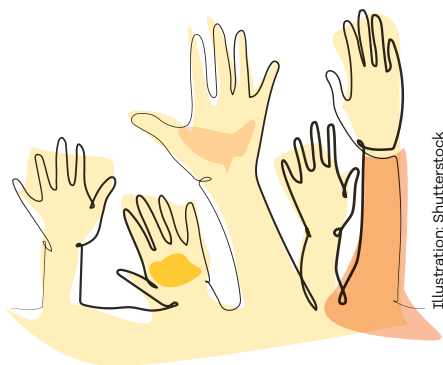

Illustration: Shutterstock

Tillfällig lag om föreningsstämmor

DEN 15 APRIL 2020 trädde en tillfällig lag i kraft för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor under pandemin.

I december 2020 beslutade regeringen att *Lag (2020:198) om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor* ska fortsätta gälla även under 2021, för att möjliggöra att stämmor hålls utan risk för spridning av corona.

Vad innebär den tillfälliga lagen?

Inledningsvis innebar lagen att företag fick en ökad möjlighet att använda sig av bland annat insamling av fullmakter och poströstning vid en stämma. Efter lagändringar som trädde i kraft den 18 maj 2020 kan aktiebolag och ekonomiska föreningar även genomföra bolags- respektive föreningsstämmor helt utan fysiskt deltagande.

En stämma kan därmed hållas antingen genom elektronisk uppkoppling i kombination med poströstning, eller bara genom poströstning.

SKB:s föreningsstämma

Ambitionen är att kunna återgå till det "normala" och genomföra en föreningsstämma med fysiskt deltagande. Men om det inte är möjligt, underlättar denna lag och ger alternativa sätt att på ett tryggt och smittsäkert sätt kunna genomföra stämman.

Medlemsmöte i Erkenkroken.

Foto: Claes Yngve

Annorlunda medlemsmöten

I APRIL OCH MAJ hålls ordinarie medlemsmöten både för boende och köande medlemmar. Det är på dessa möten som medlemmarna väljer representanter till fullmäktige för de kommande två åren.

På grund av pandemin kunde inte medlemsmötena genomföras under våren 2020 och förhoppningen var att kunna hålla de fysiska mötena senare under året. Men situationen blev inte

bättre. I november genomfördes coronasäkra medlemsmöten i kvarteren söder om Slussen, där val av fullmäktigeledamöter och suppleanter skulle göras 2020.

Vissa höll sina medlemsmöten utomhus, som här i Erkenkroken i Årsta, medan andra valde att genomföra valen genom poströstning eller som digitalt möte.

Vill du representera SKB:s köande medlemmar?

I ÅR ÄR DET VAL för köande till SKB:s fullmäktige. Vill du som är köande medlem bidra till utvecklingen av SKB? I din roll som representant deltar du i köande fullmäktiges möten och är med och påverkar de beslut som tas på föreningsstämman.

Är du intresserad av att vara med i fullmäktige?

Välkommen då att skicka in din anmälan till beredningsgruppen för de köande medlemmarna. Vi ser gärna även att yngre köande medlemmar (lägst 18 år) kommer med.

Förslag på nya fullmäktigeledamöter läggs fram under det ordinarie med-

lemsmötet för köande medlemmar år 2021 den 10:e maj.

Skicka din intresseanmälan till: Åsa Janlöv, sammankallande i beredningsgruppen, skarabo88@yahoo.se

För mer information kontakta: Erika B Wikström, SKB:s föreningskoordinator, erika.bwikstrom@skb.org

Årets motioner

MOTIONER SOM INKOMMER till en föreningsstämma ska kunna diskuteras – såväl av medlemmar på medlemsmöten som av fullmäktige och motionärer på motionsmöte och fysisk föreningsstämma.

På grund av pandemin var detta inte möjligt förra året. På den digitala stämman i november 2020 togs därför beslut om att hänskjuta samtliga 48 inkomna motioner till behandling på ordinarie föreningsstämma 2021. Det innebär att två års motioner kommer att behandlas vid samma tillfälle.

Illustration: Shutterstock

Inkomna motioner 2021

Motion 1 Nej till otydligt och verkningslöst principbeslut om stadgeändring – ja till konkret stadgeförslag som man kan motionera om före stadgeändring. Av Lars Lingvall, fullmäktig Segelbåten

Motion 2 Avslag på det s k inriktningsbeslutet. Stämman vill ha tydliga stadgeförslagsförslag för att kunna ta ställning. Av Ulla Wikander, fullmäktig Kartan-Skalan

Motion 3 Rättvisa och samma insats för olika lägenheter. Av Hans Eric Ahrn, hyresmedlem Alligatorn

Motion 4 SKB ska verka i Stockholms län – verksamheten i Uppsala bör avvecklas och fastigheten säljas. Av Lars Lingvall, fullmäktig Segelbåten

Motion 5 Varför har SKB ett högt resultat (vinst)? Av Anders Hidmark, fullmäktig Brunbäret

Motion 6 Överlåtelse av medlemskap – förslag. Av Ingrid Pettersson, kömedlem

Motion 7 Coronapandemin och den demokratiska processen. Vad har vi lärt? Av Birgitta Carlerhag, fullmäktig Tappan, och Sten Mölleryd, hyresmedlem Tappan

Motion 8 Vad står bomedlem för? Av Åsa Janlöv och Göte Långberg, kömedlemmar, beredningsgruppen för köande

Motion 9 Representation av köande i valberedningen för SKB. Av Åsa Janlöv och Kjell Jakobsson, kömedlemmar

Motion 10 Konkreta underlag för förslag om arvoden bör redovisas. Av Lars Lingvall, fullmäktig Segelbåten

Motion 11 Mejl till ett organ med förtroendevalda – som styrelsen – bör nå samtliga ledamöter och suppleanter. Av Lars Lingvall, fullmäktig Segelbåten

Motion 12 Förtydligande av att omynliga inte kan motionera m.m. Av Lars Lingvall, fullmäktig Segelbåten

Motion 13 SKB är en kooperativ medlemsförening. Av Mats Heinerud, hyresmedlem Rågen-Axet

Motion 14 Inför svensk kod för styrning av kooperativa företag. Av Mats Heinerud, hyresmedlem Rågen-Axet

Motion 15 Vad har hänt med demokratin i SKB? Av Börje Lindström, hyresmedlem Vingen

Motion 16 Byte från extern hyresrätt till SKB bör vara reserverat för köande medlemmar. Av Annika Martin, kömedlem

Motion 17 Föreläsning om klimatsmarta husbyggen. Av Anders Syrén, fullmäktig Grundläggaren

Motion 18 Mer attraktiv arkitektur. Av Kerstin Lager, kömedlem

Motion 19 Bygg framtidens hus i trä. Av Jan-Inge Bengtsson, hyresmedlem Kraghandsken, Julia Krueger, hyresmedlem Järinge, Joel Krueger, hyresmedlem Dyvinge, och Sara Krueger, kömedlem

Motion 20 Installera laddmöjligheter för elbilar. Av Jan-Inge Bengtsson, hyresmedlem Kraghandsken, Julia Krueger, hyresmedlem Järinge, Joel Krueger, hyresmedlem Dyvinge, och Sara Krueger, kömedlem

Motion 21 Bygg solpaneler på våra tak. Av Jan-Inge Bengtsson, hyresmedlem Kraghandsken, Julia Krueger, hyresmedlem Järinge, Joel Krueger, hyresmedlem Dyvinge, och Sara Krueger, kömedlem

Motion 22 SKB bör ta ansvar för funktionshindrade boendes situation vid reparation av hissar. Av Jerry Ramnitz, Gun Sandquist och Agneta Sundberg, hyresmedlemmar Mjärden

Motion 23 Om behovet av rum för gäster och för tillfälliga evakueringar. Av Jerry Ramnitz, hyresmedlem Mjärden

Motion 24 Rökförbud på balkonger. Av Joanna Suokas, hyresmedlem Mälarpirater

MOTIONSHÄFTEN FÖR 2021 OCH 2020

Läs alla motioner och styrelsens utlåtanden från år 2021 respektive 2020 på skb.org/om-oss/forening/en/motioner.

Eller beställ motionshäftena via SKB:s servicecenter, skb@skb.org eller 08-704 60 00.

Medlemsmöten öppna för alla

DET ORDINARIE MEDLEMSMÖTET är en grundpelare i SKB:s representativa organisation. Här får alla medlemmar en möjlighet att välja de fullmäktigeledamöter som ska representera föreningen. Andra punkter på medlemsmötets dagordning är att diskutera inkomna motioner och gå igenom årsredovisningen för det gångna året.

Medlemsmöten för boende

Vårens medlemsmöten för boende medlemmar ska vara genomförda före den 15 maj. Det är förvaltningsenheterna norr om Slussen som ska välja fullmäktigeledamöter och suppleanter för en mandattid på två år. I övriga förvaltningsenheter sker eventuella fyllnadsval. Kallelse till mötet sker genom anslag i alla trapphus senast 14 dagar före mötet.

Årsredovisningar och motionshäften distribueras till kvarteren i början av april. De finns också tillgängliga på SKB:s webbplats från samma datum.

Medlemsmöte för köande

Måndag den 10 maj hålls det ordinarie medlemsmötet för köande medlemmar. Fullmäktige för köande är valda för tiden fram till och med att 2021 års ordinarie föreningsstämma är avslutad. I år kommer därför val av fullmäktige och suppleanter att ske för nästa mandatperiod, det vill säga de kommande två åren. På grund av pandemin kommer årets möte att hållas via en digital mötesplattform. Kallelse med dagordning finns här intill.

Om du inte själv kan delta

Enligt § 19 i SKB:s stadgar har föräldrar rätt att företräda omyndiga barn som är medlemmar.

Därutöver kan rösträtt genom ombud utövas av make/maka, sambo eller av barn som uppnått myndig ålder. Om detta är aktuellt, meddela SKB:s föreningskoordinator Erika B Wikström via mejl erika.bwikstrom@skb.org eller telefon 08-704 61 78.

Kallelse till 2021 års ordinarie medlemsmöte för köande medlemmar

DATUM OCH TID: måndag den 10 maj 2021 kl. 18.00.

Genomförande

På grund av rådande situation med coronaviruset – med en förhöjd smittorisk och stor osäkerhet kring nivån av genomförda vaccinationer i maj vad gäller Stockholm, planeras för ett digitalt ordinarie medlemsmöte för köande medlemmar. Mer information om genomförandet finns på skb.org/koandemote från och med den 15 april 2021.

Anmälan

Sista anmälningsdatum är den 3 maj 2021 och du anmäler dig på samma webbadress som ovan, dvs. skb.org/koandemote

Vid anmälan behöver du ange medlemsnummer och mejladress. När du har anmält dig får du en bekräftelse till den mejladress du angivit. Om du inte har tillgång till dator kan du ringa till SKB:s föreningskoordinator Erika B Wikström på 08-704 61 78, så hjälper hon dig.

Om du inte själv kan delta

Enligt § 19 i SKB:s stadgar har föräldrar rätt att företräda omyndiga barn som är medlemmar. Därutöver kan rösträtt genom ombud utövas av make/maka, sambo eller av barn som uppnått myndig ålder. Om detta är aktuellt, meddela SKB:s föreningskoordinator Erika B Wikström via mejl erika.bwikstrom@skb.org eller telefon 08-704 61 78.

Underlag till mötet

Årsredovisning, motionshäfte och övriga underlag hittar du på SKB:s webbplats: skb.org/om-oss/foreningen/medlemsmoten

Har du inte tillgång till dator kontakta SKB:s servicecenter via telefon 08-704 60 00 eller mejl skb@skb.org så skickar de underlaget till dig.

Dagordning

1. Val av ordförande
2. Val av protokollförare
3. Val av en person att jämte ordföranden justera protokollet
4. Fråga om kallelse till mötet skett i behörig ordning
5. Fastställande av dagordning
6. Val av fullmäktige och suppleanter till föreningsstämman intill dess 2023 års ordinarie föreningsstämma har hållits
7. Genomgång av årsredovisningen
8. Genomgång av motioner 2020, 2021 samt förslag till inriktningsbeslut.
(Se listan över inkomna motioner här intill)
9. Övriga frågor
10. Mötets avslutande

Läs mer om medlemsmöten här intill!

Foto: Karin Alfredsson

Hur vill du engagera dig?

I **SLUTET AV** förra året genomfördes en kvantitativ undersökning för att följa utvecklingen av medlemmarnas attityder och åsikter kring att engagera sig i föreningen. Samma frågor ställdes 2018. Frågorna handlar om viljan till engagemang, att bidra till utveckling på annat sätt än som förtroendevald, hur ofta och på vilket sätt du som medlem vill engagera dig.

Resultatet visar att:

- Intresset för alternativa sätt att bidra ökar, medan intresset för det mer traditionella sättet som förtroendevald minskar.
- Nära hälften av gruppen boende i alla åldrar kan tänka sig att bidra på annat sätt än att vara förtroendevald. För köande är motsvarande cirka en tredjedel.
- 80 procent vill engagera sig någon eller några gånger per år – samma som 2018.
- Boende kan tänka sig att engagera sig lite oftare än köande.
- 80 procent av 18–25-åringarna vill bidra genom att svara på webbaserade enkäter. Det alternativet är även det mest populära hos dem över 66 år.

Undersökningen skickades ut till drygt 10 000 slumpmässigt utvalda medlemmar. Totalt svarade 1 528 personer.

Nya digitala underlag till förtroendevalda

VÄLKOMMEN ATT TITTA in på skb.org/sa-engagerar-du-dig för att ta del av våra informationsblad om hur kvartersråden och SKB:s fullmäktige fungerar.

Vi har även tagit fram en online-version av den kvartersrådspärm som tidigare brukade ligga ute i kvarterslokalerna. Den innehåller allt från goda råd, blanketter och checklistor till information om ekonomisk redovisning och hur medlemsmöten anordnas. Kvartersrådsinfon hittar du på skb.org/om-oss/foreningen/kvartersrad.

TRYGGHET & TRIVSEL

ALLA SOM BOR hos SKB ska känna trygghet och trivsel. Just nu pågår ett arbete inom SKB med målsättningen att alla fastigheter ska genomgå en trygghetsbesiktning under 2021. Då kontrolleras bland annat fastighetens källar- och entrédörrar, belysningen i allmänna utrymmen och att utemiljön är utformad på ett sätt som förebygger brott. Samtidigt sker en genomgång av övergripande förvaltningsrutiner. Några kvarter kommer också att trygghetscertifieras. Arbetet inleds under våren och genomförs av en extern aktör.

I boendeenkäten som SKB skickar ut till hyresmedlemmarna ingår frågor om upplevd trygghet och trivsel. Resultatet av enkäten kommer, tillsammans med trygghetsbesiktningarna, att ge ett bra underlag för det fortsatta arbetet.

Hållbar nyhet i kvartersråden!

ATT VÄRNA OM och ta ansvar för miljö, samhälle och ekonomi är inget nytt för SKB. Som evighetsförvaltare har vi det hållbara perspektivet naturligt förankrat i föreningen och har haft det sedan starten för över 100 år sedan.

SKB arbetar för att möjliggöra en hållbar livsstil och att engagera de boende för att göra mer klimatsmarta val kopplat till sitt boende. Vi vet att det finns ett engagemang för dessa frågor och därför har en arbetsgrupp tagit fram ett förslag till en ny roll i kvartersrådet – som hållbarhetsansvarig. Ambitionen är att alla kvartersråd framöver ska ha en hållbarhetsansvarig men inledningsvis ska vi testa förslaget med några utvalda kvartersråd.

Syftet med en hållbarhetsansvarig är

bland annat att öka medvetenheten för hållbarhetsfrågor hos de boende i kvarteret och att få fler att engagera sig i kvartersrådet.

Roller innebär bland annat att:

- Ansvara för aktiviteter i kvarteret
- Förmedla tips och råd, som tas fram tillsammans med SKB, till de boende
- Vara referensperson i SKB:s vidareutveckling inom hållbarhet

Håll utkik efter mer information på Mina sidor på skb.org och här i Vi i SKB.

»Det blir kul att få träffa kvartersråden«

Erika B Wikström är ny föreningskoordinator på SKB sedan ett halvår. Vi i SKB ringde upp och frågade vad en sådan gör – och vad hon just nu önskar mest i sitt arbete.

TEXT ANDERS FALKIRK
FOTO JON BUSCALL

Vad gör en föreningskoordinator?

– Allt möjligt. Mycket handlar, som namnet antyder, att koordinera det som sker i föreningen. Det vill säga att samordna arbetet mellan oss som jobbar på SKB och kvartersråden, fullmäktigeledamöterna och styrelsen.

– Jag ingår också i olika projekt och lägger mycket tid på de parlamentariska mötena som hålls löpande inom SKB. Sedan är jag även styrelsens sekreterare, där jag hjälper styrelsen med olika administrativa uppgifter.

Hur kan en arbetsdag se ut?

– Väldigt olika, beroende på vilken period på året vi befinner oss i. Ofta tar det ett bra tag att beta av inkomna mejl. Det är inte ovanligt att jag har 30–40 nya mejl på morgonen. Sedan löper oftast dagen vidare med möten och avstämningar och en hel del texter som behöver produceras.

Vilka är de vanligaste mejlfrågorna?

– Allt som rör föreningens arbete. Den vanligaste frågan på sista tiden är hur vi tänker kring medlemsmöten och föreningsstämman eftersom vi befinner oss i pandemin.

Är det bara de förtroendevalda som kan kontakta dig?

– Nej, många andra hör också av sig. Senast i går fick jag hjälpa en hyresmedlem, vilket var kul!
– Det började med en fråga om hyres-

inbetalningar, som jag hänvisade till vårt servicecenter. Sedan ville hon även nominera en person som fullmäktigeledamot.

– Jag fick då förklara att det måste hon göra på ett medlemsmöte med sitt kvartersråd. Sådan är gången i SKB.

Hur har du ställt om under pandemin?

– Jag tycker att vi alla på SKB har ställt om massor. Jag började på SKB i augusti 2020, mitt i pandemin, men det var ändå mindre smitta i samhället i augusti än det blev mot slutet av året.

– Vi kunde då jobba några dagar i veckan på kontoret och på så sätt kunde jag lära känna några av mina närmaste kollegor. Det tror jag har hjälpt mig massor, nu när vi jobbar hemifrån till nästan 100 procent.

– Nu åker jag bara in till kontoret och kollar brevfacket med jämna mellanrum.

ERIKA B WIKSTRÖM

Ålder: 47 år.

Uppvuxen: I Skellefteå.

Erfarenhet: Från både näringsliv och förenings- och medlemsorganisationer. Kommer närmast från Folkets hus och parker i Skellefteå.

Fritidsintressen: Är hängiven estet som älskar färg och form så när ledig tid finns planeras olika inredningsprojekt hemma i lägenheten.

Vad uppskattar du mest med ditt jobb?

– Oj, vad svårt! Jag har serviceandan i mig och tycker om att hjälpa andra, så det ska bli oerhört kul när pandemin är över och man kan besöka kvartersråden.

– Jag vill så gärna se och höra hur de har det, och vad vi kan hjälpa till med.

B POSTTIDNING

Avsändare:

SKB

Drottningholmsvägen 320

167 31 Bromma

Detta är vägen hem.

Inte ett hem.

Hjälp oss hjälpa stockholmare som lever i hemlöshet.

Swisha din gåva till 900 35 18